

PREȚUL:

Un an . . . 70 Lei
 6 m. an . . . 35 Lei
 3 m. lun . . . 18 Lei
 Exemplar 50 bani
 TELEFON P. ORAȘ ȘI
 RURAL No 750

ROMÂNUL

REDACȚIA ȘI
 ADMINISTRAȚIA
 Str. Românului 1/a.
 Inscrifțiile se primesc
 la administrație și se ta-
 xează conform tarifului.
 MANUSCRIPTELE
 NU SE ÎNAPOIAZĂ.

Situația guvernului.

La un anumit moment în urma atentatului se răspândise zvonul, menținut apoi, cu o anumită insistență în circulație, că ministrul Verescu ar fi demisionat pentru a face loc unui guvern sub președenția dlui Iuliu Maniu și membrii luați din cadrele opozițiunii ferate.

Am arătat de la început imposibilitatea, din punct de vedere principial, a unei asemenea schimbări, întru cât nu numai că nu ar fi fost politic, dar nici măcar moral; ca un guvern care nu a căzut altă dată pe motive atât de serioase, să cadă de rândul acesta pe o chestie unui atentat de care, dealminteri, nu s-a putut să fie făcut responsabil.

Nu vom să discutăm în acest articol, nici voia înălțurării de la putere a actualului guvern, în baza greșelilor ce el a putut ca să le comită, și nici modalitățile, grație cărora ar putea să se ajungă la îndepărtarea cabinetului.

Aceea ce vom să punem în evidență, este principiul că un guvern, or care ar fi el, trebuie să se retragă, sau să fie nevoit să facă demisia numai în urma unui eveniment politic sau social, important și în legătura directă însăși activitatea cabinetului.

Retragerea sau îndepărtarea unui guvern, trebuie făcută nu pe furis, ci după o prealabilă consultare a națiunii și numai atunci când aceasta, prin presa ei, prin atitudinile și vocea ei, și prin glasul mandatarilor săi acreditați, face dovadă că simte nevoie de alte norme de conducere și de concepții noi de guvernământ.

Guvernul actual poate să cedeze puterea și alt guvern, or și când pe motive binecunoscute, după cum el poate fi silit să se retragă pe motive de ordin serios. În nici un caz nu, pentru respectul de el însuși și pentru respectul națiunii, un guvern nu se poate retrage, sau nu poate să admită să fie demis, pe chestii de capricii, de inconsecvențe politice, sau pe baza unor evenimente care menea aceluia de la Senat.

În ordinea logică a lucrurilor, guvernul actual trebuie să rămâie la putere, lucrând mai mult cu mijloace îmbunătățite și să se retragă numai atunci când se va fi reușit să i se facă viața limpede că astfel cum este alcătuit nu poate să facă operă de guvernământ. Nu trebuie să se uite că guvernul Averescu a venit la putere, oare cum în împrejurări neregulate, ceea ce a făcut să i se spună că nu a înțeles să respecte normele parlamentare.

După o venire la putere îndoelnică, se vede o impresie penibilă ar putea să demite o retragere a cabinetului, de asemenea nemotivată, de nimic, în ocazia de față. Am ajuns celebri în întreaga Europă prin politica noastră de proporție și echilibru între ceea ce facem și între ceea ce gândim. În cazul când nici măcar în alternarea venurilor nu păstrăm o logică și nu ne me-

najăm o explicație a faptului, se înțelege că vom reuși să sporim și mai mult trista celebritate ce a isbutit să ne-o creeze politicianismul nostru românesc.

Afară de aceasta, în chestia ce a făcut fondul articolului acesteia se mai ridică o greutate și aceea este problema succesiunii la guvern.

Un guvern nu se poate retrage nici o dată fără să știe limpede pe cine anume are să lase în urma lui.

Aci este însă partea delicată a chestiunii și de ea ne vom ocupa într'un articol viitor.

Cuvântul Primatului.

În fața sferelor deschise ale episcopului Radu și ministrului Greceanu și în prezența miilor de oameni cari aveau în acel moment impresia, că asupra capetelor lor suflă asprul vânt al veșniciei, cel mai înalt prelat al bisericii noastre strămoșești, mitropolitul Miron Cristea, a rostit cuvinte drepte și blajine, încercate de adevăr și de creștinească înțelepciune.

Cu vocea, pe care emoția o făcea tremurătoare și cu acea contemplare largă a nimicniciei vieții omenești, ce poate porni numai dintr'o inspirație adâncă, prelatul a pus în cumpănă greutatea vremurilor cu datorile ce avem și suferințele națiunii întregi, cu sacrificiile ce trebuiesc făcute.

În fața rigidității de piatră a cadavrelor a doi dintre fruntașii țării, mitropolitul Miron Cristea aducându-și aminte de risipa și de luxul de care ne facem vinovați, a propovăduit mila, economia și altruismul; în fața indiferenței noastre pentru tot ce este drept și înalt, prelatul a propovăduit devotamentul și entuziasmul; în fața zăzaniei eterne, ce agită lumea noastră socială și politică, servitorul bisericii a făcut elogiul muncii, al dezinteresării și pe acela al celor mai înalte virtuți cetățenești.

E prea urâtă și nedemnă viața, a înțeles să spună, mitropolitul Miron Cristea în cazul când o trecem vulgar și nedemn, fără a o înflămâta cu nici o acțiune frumoasă și fără a pune pe cursul ei repede și fugitiv pecetia dreptății și a curățeniei de conștiință.

În atmosfera noastră îmbăcșită de rețea, de meschinărie și de politicianism servil și mărunț, glasul prelatului a luat sonorități de trâmbiță de heruvim. Fie cu putință ca acel glas să atingă toate inimile, să lumineze toate inteligențele și să aducă îndreptarea și isbăvirea după care aspirăm de-atâta timp.

DEMISIA GUVERNULUI DIN BELGRAD (?)

BELGRAD. — Eri seară a avut loc la conac un consiliu de miniștri sub președenția regentului Alexandru; cu această ocazie s'a căzut de acord, ca actualul guvern să demisioneze și să se formeze un nou guvern în care să fie reprezentate proporțional toate partidele politice.

(Agenția „Danjar”).

Congresul socialdemocrat cehoslovac.

Partidul social-democrat cehoslovac a organizat un congres general, la care au participat reprezentanții socialiștilor din celelalte țări apusene.

Afară de unele chestii secundare de organizație principiară, s'a discutat cu acea ocazie, pe larg situația așa numiților socialiști din Rusia grupați în a treia internațională.

În cele ce urmează reținem în rezumat unele din vederile exprimate de membri marcanti ai organizației socialiste, cunoscuți în lumea întreagă.

Reprezentantul social-democraților din Brno d. Pollac a arătat, în baza celor ce a văzut în Rusia, că din tot ceea ce au promis, comuniștii ruși nici nu au putut și nici nu au voit să împlinească ceva. În Rusia, în prima linie, nu există libertatea presei, pentru că nu este permisă decât apariția ziarelor cu caracter comunist.

Orice critică la adresa comunismului, este reprimată în mod brutal și imediat. Nu se poate vorbi despre libertate, pentru că în Rusia nu domnește decât bunul plac, dictatura a șase sute de mii de comuniști bine organizați.

În atelierele industriale, muncitorimea nu are dreptul nici unei revendicări, deoarece sfaturile muncitorești, cari funcționează, sunt înstituite numai de formă, ba în unele cazuri, sunt organe speciale de poliție secretă și de teroare.

Poporul întreg trăește în mizerie și flămânzește. Speculația cu alimentele și sistemul de jaf, nu au fost mai înfloritoare decât acum nici odată în Rusia și nu se pot asemăna cu abuzurile de acest fel, practicate în cel mai dezorganizat stat neocomunist din lume.

Rămâne stabilit, că în Rusia comunistă socializarea bunurilor și producției, nu se va putea începe când executa.

Deputatul cehoslovac Niemeč, sosit de curând din Rusia, a arătat, că social-democrația cehoslovacă, nu poate exista fără internațională, fiindcă ideile de care ea se simte însuflețită, pot să devie bazele mișcării internaționale mondiale. În același timp însă, tristele experiențe din Rusia, pot să fie un avertisment pentru socialiștii din lumea întreagă, că muncitorimea trebuie să-și revendice drepturile, să-și atingă țintele, cu mijloacele și după normele stabilite de a doua internațională. Muncitorimea serioasă nu poate indica nici un motiv pentru abandonarea sistemului cinstit de luptă al internaționalei II, și adoptarea sistemului de luptă al internaționalei III. A treia internațională nu este o asociație de partid, ci este o sectă; care împarte ordine și dă sentințe și anatimizează, cum făcea odinioară biserica romano-catolică.

„Socialiștii cehoslovaci, a spus ca încheiere deputatul Niemeč, formează azi cel mai puternic partid politic al Cehoslovaciei, iar în internaționala a doua ocupă locul de frunte.

„Suntem cu toată hotărârea contra principilor actualei revoluții socialiste din Rusia. Nu simpatizăm cu mișcarea de acolo și nu vom adopta nici unul din sistemele de luptă al comuniștilor ruși”.

Socialistul belgian, Huysmans, azi ministru, a arătat, că bolșevismul a ajuns în fata dilemei: sau să dispară, sau să se transforme.

În cazul când comunismul va continua să trăiească sub jugul său milioanele de oameni din Rusia, socialiștii din lumea întreagă vor trebui, mai curând sau mai târziu, să înceapă contra Rusiei ofensiva.

Internaționala a doua, va rămânea neschimbată și va exista și după ce comuniștii au dispărut de mult.

Aceste au fost, în linii geneale, ideile susți-

nute la congresul social democrat din Cehoslovacia. Oratorii, cari au militat pentru aceste idei, sunt oameni, cari au studiat comunismul acolo în Rusia, la fața locului, unde au stat în acest scop, mai multe luni. Toți sunt oameni, cari nu doresc decât binele și progresul muncitorimii, și de bună seamă, dacă internaționala a treia, li s'ar fi părut bună, nu s'ar declara azi cu atâta hotărâre contra ei.

Declarațiile șefilor socialiști cehoslovaci, sunt pe de altă parte bune, pentru a arăta, cât de lipsite de temelii sunt svomurile, cari văd zilnic lumina zilei, în ziarele maghiare dela noi și din Ungaria, după cari întronarea comunismului în Cehoslovacia este chestie de zile. Bolșevismul, comunismul, au putut fi proclamate într'o țară întunecată ca Rusia, într'o țară jefuită de proprii săi fiii, cum au fost funcționarii și latifundiarii ruși, — dar nici când nu va putea găsi aderenți la poporul de muncitori luminați și de patrioți mari, cum s'au dovedit a fi de secole, cehoslovacii.

Mersul cooperativelor sătești.

Centrala cooperativelor sătești, ne arată că dela 1907 și până în prezent s'au înființat următoarele cooperative: 489 cooperative pentru exploatarea de păduri; 1073 de aprovizionare și consum; 50 de vânzare în comun; 24 de brutării; 30 de mori; 26 de mașini agricole; 20 de lăptării; 1 apicultură; 21 de exploatare de mine; 4 de ateliere de lemn și cherestea și 36 diverse.

Avem dar în total 1779 de cooperative cu 104.592 de membri și cu un capital subscris de 34.508.114 lei.

Reorganizarea direcțiilor regionale ale C. F. R.

Înființându-se pe lângă direcțiunea generală a CFR, comisiunea centrală permanentă care depinde direct de presiunea din consiliul de miniștri, cu atribuțiunea de a fixa programele și ordinea de efectuare a transporturilor pe CFR, va mai funcționa pe lângă fiecare direcție regională a căilor ferate subordonată sus numitei comisiuni, câte o comisie compusă din: directorul regional ca presedinte și din câte un delegat al subsecretariatului de aprovizionare, ministerul de industrie și comerț și ministerul de război.

Ca delegați ai ministerului de industrie și comerț în aceste comisiuni regionale au fost numiți d-nii: regiunea I București, ing. Mihai Manoilescu director general, reg. II Iași C. Dediu, reg. III Brașov C. Fabrilus, reg. VI Cluj D. Damian, reg. V Timisoara L. Faur, reg. VI Satu-Mare Kiss Akos, reg. VII Chișinău D. Ștefanov, reg. VIII Cernăuți A. Răscanu și reg. IX Craiova P. Mojiu.

Organizarea muncitorimii române.

Duminecă 12 Decembrie a. e. un mare număr de meseriași, muncitori manuali și intelectuali precum și mici funcționari din Capitală s'au constituit într'o societate de ajutor reciproc, după tipul celei constituite de colegii lor din culoarea de Albastru.

Punctele fundamentale ale statutelor ce s'au votat sunt următoarele:

- 1) Educațiunea membrilor din punctul de vedere cultural, național și profesional prin șezători, conferințe și bibliotecă populare.
- 2) Revendicări juste profesionale pe cale pașnică în cadrul ideii de stat și al armoniei sociale.
- 3) Asistența socială, juridică, igienică și medicală.
- 4) Construirea unui cămin muncitoresc.

Programa săptămânală a „Cursului de seară, Arad”.

(În Institutul școlii medii „Iosif Vufcan” seara la orele 8—9).

Vineri. Curs de limba română (incep.) D. prof. L. Rosculeț. L. franceză (progres). A travers la ville (murée du Louvre, Luxembourg, etc.) D. prof. I. Decamp.

Sâmbătă. Curs de zoologie și botanică. I. Biologie (noțiunea). Despre viață și viațuitoare. Noțiunea plantă și animal. Despre celula și mulțirea. II. Despre fecundarea oului. Tesuturile și fiziologia lor. Demonstrări microscopice. D. prof. M. Musca.

Arad, la 15 Dec. 1920.

DIRECTIUNEA.

Ședința secțiunii cohorței „Moise Nicoară”.

În 26 Noemvrie 1920 a avut loc ședința membrilor din secțiunea cohorței „Moise Nicoară” din localitate.

Despre decursul ședinței dăm următoarele notițe:

Dl. Lt. col. I. Simboteanu Inspectorul școlii cercetășesc „Crișana” deschizând ședința anunță scopul întrunirii și face mai multe propuneri de mare importanță pentru propășirea cercetășici în orașul nostru Arad.

Astfel domnul Inspector propune ca să se înființeze atelicerul cercetășesc al cohorței și promite un însemnat sprijin material pentru acest cămin de lucru. Urmează apoi citirea raportului general despre activitatea cohorței desfășurată în decursul anului cercetășesc 1919—1920. Dl. A. Frugina comandantul cohorței, aduce respectuoase mulțumite comitetului secțiunii și îndeosebi fostului delegat d. Lt. col. I. Simboteanu și tuturor persoanelor cari au sprijinit moral sau material cohorța. Cu această dată d. avocat dr. Sever Miclea, comandantul Legiunii „Gelu” și dl. profesor A. Frugina comandantul cohorței „Moise Nicoară” își anunță abdicarea lor, care s'a înălțat Comandamentului Mării Leșilor. — motivând aceasta abdicere din urmă prin faptul, că lipsit de ajutor moral și sprijin în chestiile administrative nu poate conduce cohorța pe mai departe în această stare de indiferență a publicului. În urmă prezidentul încheind ședința și constatând cu părere de rău puținul interes ce-l manifestează atât membrii secției, cât și cei chemați pentru sprijinirea acestei instituții de așa mare importanță în viața educativă a unui popor, apelează la cei de față ca în viitor să-și dea tot concursul ca instituția noastră să prospereze. Având în vedere o mulțime de chestii importante, ce vor trebui să fie discutate și consultate de către membrii secției, comandantul cohorței hotărăște convocarea unei noi ședințe pentru ziua de Sâmbătă, 18 Dec. când se vor debata între altele și următoarele chestii neresolvate:

1. Se va alege noul delegat al secției pe anul 1920—21.
- 2) Dl. casier Virgil Antonescu prin contabil va ceta bilanțul.
- 3) Se va compune un comitet pentru redactarea revistei cercetășeci „Gata Oriând”.
- 4) Se vor lua pregătiri pentru a face un pom de crăciun și daruri copiilor orfani sau săraci cu prilejul sărbătorilor apropiate. Acest lucru s'a făcut în anul trecut de către cercetășii cohorței „Păstorul Bucur” din capitală și spre mulțumirea generală și îndestularea sufletească a cercetășilor au obținut un rezultat foarte frumos împărțind în 4 părți ale Bucureștilui mai mult de 2000 daruri pentru copii săraci ai capitalei.
- 5) Se va compune corpul de instructori activi și devotați pe terenul cercetășesc. Aci se amintește și se constată cu bucurie rezultatul frumos obținut din sporturile ce le fac cercetășii cu atâta zel și însuflețire sub conducerea domnului B. D. Mac Donald delegatul soc. americane I. M. C. A. și comandantul cohorței ia hotărâre, că în ședința viitoare să facă propunerea ca dlui B. D. Mac Donald să i-se aducă mulțumită protocolară pentru interesul și munca depusă în favoarea cohorței, iar ca semn de recunoștință din partea cohorței să i-se acorde un act de mulțumită și denumirea de instructor în Asociația „Cercetășii României”.
- 6) Se va revizui programul de lucru compus de comandantul cohorței și se va reînregistra în sensul propunerilor ce se vor face.

La ședința au participat membrii secțiunii în număr foarte restrâns ceea ce a determinat pe comandantul cohorței să convoace o nouă ședință pe ziua de 18 Decembrie (Sâmbătă d. m. la ora 5 în sediul cercetășilor) la care prin aceasta invită membrii secției — toți aceia cari se interesează de mișcarea cercetășească.

c. S. I.

INFORMAȚIUNI.

— *Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi Ordinul „Steaua României”, în gradul de mare ofițer, dlui dr. Nistor, rector al universității din Cernăuți; Ordinul „Coroana României” în gradul de comandor, dlor: dr. Eugeniu Botezat, decan al facultății de litere și științe din Cernăuți; dr. N. Cotlarciuc, decan al facultății de teologie din Cernăuți și Maximilian Hacman, decan al facultății juridice din Cernăuți.*

— O depeșă din Stockholm anunță că unul din premiile Nobel pentru pace 1919—1920 a fost dat lui Leon Bourgeois, presedintele senatului francez. Celalalt premiu Nobel a fost atribuit lui Wilson.

Președintele Ligei Națiunilor și întreaga adunare a aclamat pe Leon Bourgeois pentru decernarea premiului Nobel.

— Miercuri I. P. S. Sa Arhiepiscopul Nethammer a slujit în Catedrala sf. Iosif din București, cu asistența Nunțului Papal Mgr. Marmagioni un Requiem solemn pentru odihna sufletului asinatlului episcop de Oradea-Mare dr. Demetriu Radu.

— Încercările comuniste de a provoca o grevă generală în Cehoslovacia n'au reușit. Unele uzine somează la Praga și Brno. Grewa nu este generală decât la Kladni.

Un grup de manifestanți încercând să rupă cordonul poliției ca să pătrundă la parlament, s'a făcut uz de arme. Sunt mulți răniți.

— Din Atena se anunță, că deschiderea Camerelor s'a fixat pentru ziua de 5 Ianuarie 1921.

În urma agitațiilor și a săngeruoaselor turburări 10 ziare venizeliste au fost închise.

— „Le Temps” anunță din Constantinopol: Un contra-terpilor grec a plecat spre Constantinopol, unde se imbarcă priitul George al Greciei, plecând spre Pireu.

— D. Moldovan, directorul băncii „Arădana” a donat o sută de lei pentru monumentul „Unicei”.

— O înfiorătoare nenorocire a avut loc Miercuri după masă în imediata apropiere a gara Gurahont (jud. Arad). Victima este fiica preotului Terebențiu din Gâlșa, Aurica, care își serbase cununia abia de trei săptămâni cu d. Nicu Fruja din Gurahont. Dna Fruja dorea să vină la Arad și în drum spre gara Gurahont, mergând pe lângă șinele căii ferate, a fost surprinsă de tremul ce venea dela Brad. Lovită de locomotivă, victima a căzut sub roțile trenului, care i-a tăiat ambele picioare. Victimei i-s'a dat imediat ajutor, a fost adusă la Arad și internată în spitala județean.

x NOUA ÎNTREPRINDERE COMERCIALĂ
Sub denumirea „Avântul” s'a înființat o societate anonimă de comerț și industrie cu un capital social de un milion Lei prin emiterea a 2000 acțiuni de 500 Lei valoarea nominală. Sediul societății va fi în Arad în aceeași clădire cu Banca Marmorosch, Blank et Comp.

Scopul societății este dezvoltarea și prosperarea comerțului și a industriei, cuprinzând toate activitățile comerciale și industriale și în special exportul și importul.

Administrator-delegat al acestei societăți a fost numit d. Desideriu László, directorul sucursalei Băncii Marmorosch, Blank et Comp. Arad iar ca director executiv d. Henry H. Haralan subdirectorul sucursalei băncii.

În primul consiliu de administrație au fost aleși pe timp de 3 ani: Domnii dr. Ștefan Anghel, dr. Eugen Beles, dr. Cornel Iancu, dr. Iustin Miron, dr. Sigismund Nemes, dr. Ioan Robu, dr. D. viu Tămășdan și dr. Aurel Novac, Pecica.

Comitetul de supraveghere pentru primul an de exercițiu a fost alcătuit de domnii: dr. Ludovic Singer, d. Izsó Grosz și d. Ludovic Szende.

Această societate prin mijloace solide va avea un puternic sprijin al pieței locale și un factor important în viața comercială și industrială a orașului nostru. Mo 2285—1

x Au sosit mărfuri impletite și țesute din Viena la magazinul BARSONY, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) nr. 17. Telefon 642. Ba 22

— Cadou de Crăciun — fotografii ex-celente artistice atârnând Nagy Géza Arad. B. Reg. Maria (fost Andrássy) Nr. 22, parter, cu față cu fabrica județului. Na 2165—6

Ceții și răspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

Anunț relativ la atentatul dela Sena.

Cercetările au dovedit, că obuze de măricelor două, de cari s'au folosit criminalii, în construirea mașinei infernale, se află în depozitele de muniții din țară. Criminalii nu au avut nevoie să se aprovizioneze din magazine. Explosibilele conțineau 12 kgr. acid picric. Greutatea obuzelor s'a constatat fiindu-se obuze similare.

Atentatorii se pregăteau de mult pentru realizarea atentatului. Aceasta o dovedește un raport despre care până acum nu s'a vorbit. În vreo o lună s'a produs o explozie în camera dela Biserica Manea Brutaru Nr. 6, în camera unde locuiau niște unguri, cari credeau că sunt lucrători la căile ferate. Așa spuneau că explozia s'a produs de niște pușcă, vărsat pe jos dintr'o sticlă. Când s'a produs explozia a fost anunțat pompierii Cometa, care a găsit restul pușcă, în sticlă, cam pe jumătate. Lucrătorii unguri spuneau că au fost loviți în urma acelei explozii și se văitau de dureri în gât. Or, se tie că praful de pușcă, vărsat pe un covor, nu face explozie și nici nu poate să fie lovituri, ci cel mult arsuri, dacă este aproape în momentul când izbucnește.

Atentatorii care sunt în curent, cu seria de crime comise de unguri contra CFR, și a autorităților publice din Transilvania, au și început dela început bănuiala, că atentatul dela Sena putea fi opera unor elemente anarhice, din Ardeal sau din Ungaria și cari se adună de numeroase la București. Cercetările poliției continuă și în această direcție.

Stefan Tîl (Cîl) și soția aceluia au fost arestați în următoarele împrejurări: După evadarea dela Jilava, Tîl, a cărui neștiință doi copii locuiau la București, a înconștientul multă vreme, până ce a auzit unul din copii s'a îmbolnăvit de scarlatină și murit. Fiindu-i teamă că va fi arestat el și dus să vadă copilul mort. I se îmbolnăvit și al doilea și cel de al doilea copil. După aceea a fost atât de mare încât n'a mai putut să se ducă la locuința lui din strada... unde copilul se afla mort întins pe o

vecin pe care l-a ispitit premiul l-a de prefecturii poliției Capitalei. D. Gheorghidărașu, locțiitorul de prefect al poliției, a arestat imediat pe evadat.

Când s'a vădit că s'a lăsat să ia parte la înmormântarea copilului său, d. Olărașu i-a adăst în casă și Stefan Tîl a condus mortul în țară, bine înțeles escortat de jandarmi. După aceea a fost condus la siguranța poliției.

Stefan Tîl nu voeste să spuie unde sunt toți copiii săi. El a declarat atât:

După ce am esit prin canalul infect în țară să ne sufocăm cu toții. Alecu Constantin ne-a adunat în jurul său și ne-a zis: Acum băeți apucați care încotr'o v'o lu Dumnezeu, numai să scăpați.

În această afirmațiune Stefan Tîl caută să sustragă dela întrebările ce i se fac cu privire la soarta tovarășilor săi.

Șeful comisiei Ștefan Vrânceanu, dela poliția Capitalei a arestat la Brăila și a dus la prefectura Capitalei pe doi streini, o femeie și un bărbat.

Ștefan au fost auziți ținând la postă următorul dialog, în ziua atentatului:

Va să zică atentatul a reușit.

Sunt morți mulți?

Nu sunt mulți, dar sunt persoane mar-

te. Acest dialog a fost auzit de către servitoarea M. Dumitrescu, care a anunțat îndată șeful comisiei Romulus Voinescu și N. Pop.

Unii arestați tăgăduesc orice amestec în realizarea atentatului dela Sena.

Cronica internă.

Svonurile referitoare la formarea unui cabinet Manu, au fost puse în circulație, în urma conflictului petrecut în Camera între dnii Iorga și Argetoianu, ministru de interne.

Acesta din urmă, care de altminteri este de parte de a fi unul din cei mai fini și mai academici reprezentanți ai parlamentarismului român, într'un moment de nerăbdare și de violență condamnată, a spus că „va astupa gura dlui Iorga, cu pușcul”.

În ședințele următoare, Federația, profitând de cuvântul nenorocit al dlui ministru de interne, a împiedecat pe acesta să vorbească, încercând astfel să-l compromită parlamentaricește.

D. Argetoianu a cerut atunci majorității să dea guvernului o moțiune de încredere. Cu toate sfertările opoziției, moțiunea a fost votată fără a intra însă o majoritate zdrobitoare.

Opoziția văzând că lupta ce duse nu obținuse rezultatul dorit, a depus o moțiune pentru reducerea cenzurei, obținând conform regulamentului să se voteze, nu cu bile, cum ar fi dorit președintele adunării, ci cu vot nominal, obținându-se astfel posibilitatea de a se stabili sentimentelor celor de față.

Se înțelege că nu fost momente de jenă, de surpriză și abțineri venite mai ales dela liberali.

Trebue reținut că mulți tachisti ca o urmare a atitudinii dlui Take Ionescu față de guvern, au votat pentru moțiune.

Avrăgându-se atenția majorității asupra votării moțiunii propusă de opoziție, s'a reușit să obțină majoritate de voturi contra acelei moțiuni.

Faptul însă că numărul voturilor date contra moțiunii nu a fost covârșitor de mare, a fost interpretat ca o victorie de opoziția federată, care a și început campanie pentru a sili guvernul să se retragă.

După cum am arătat în primul nostru articol de azi, guvernele se retrag pe cauze organice, iar nu pe discutii, ca acelea avute în ultimele ședințe ale Camerei.

Am arătat toate acestea pentru a învedera modul cum decurge și cum se pun în circulație svonurile referitoare la schimbările de regim.

Noul regulament de locuințe.

Deciziile consiliului comunal relativ la punerea lui în aplicare în Arad.

Consiliul comunal în vederea punerii în aplicare a noului regulament de locuințe a decis să se introducă în Arad, toate dispozițiile prevăzute în articolul 2 al acestui regulament. În sensul acestor dispoziții străinilor cari se află sau vor veni în viitor pe teritoriul orașului, autoritatea locală nu le va putea elibera permis de liberă petrecere decât numai pentru un termen de 15 zile. După expirarea acestui termen stăruinul va putea petrece în oraș și mai departe numai cu condiția ca să obțină aprobarea ministerului de interne. Pentru eliberarea permiselor de liberă petrecere s'a fixat plățile unei taxe de 25 lei.

Consiliul comunal a mai decis ca dispozițiile relativ la evacuările în interiorul țării să fie aplicate și în viitor și ca părțile de locuință cari nu sunt neapărat necesare proprietarului să fie rechiziționate, conform dispozițiilor noului regulament.

Prefectura orașului a trimis ieri aceste decizii ale consiliului comunal spre aprobare secretariatului general de interne din Cluj.

După sosirea acestei aprobări, va începe să funcționeze comisia de cartiere, formată în sensul regulamentului dintr'un delegat al primăriei, un delegat al ministerului de interne, un delegat al ministerului de justiție și un delegat din partea armatei numit de comandamentul garnizoanei. Președintele comisiei este delegatul ministerului de justiție și în ale cărui atribuții cade și stabilirea și propunerea pentru numirea a personalului biroului de cartiere.

Până acum a fost numit în comisia de cartiere d. Ilie Rău, în calitate de delegat al ministerului de interne, iar d. magistrat Faq Balcan a fost propus spre a fi numit în calitate de delegat al ministerului de justiție.

Penzia regelui Nichita.

Belgrad. — Ziarul „Pravda” anunță, că ultimul consiliu de miniștri a hotărât, ca ex-regelui Nichita de Muntenegru să i-se plătească o anualitate de 300 de mii de franci francezi.

(Agenția „Damian”).

Dela cohorta cercetașilor „Moise Nicoară”.

Toți membrii secției cohortei cercetășești „Moise Nicoară” din localitate sunt rugați, să binevoască a participa la ședința secției, ce va avea loc la 18 Decembrie c. (Sâmbătă) la orele 5 după masă la sediul cercetașilor (liceul M. N.)

Ordinea de zi: Deschiderea ședinței; Raportul cassarului; Alegerea noului delegat al secției; Compunerea corpului de instructori; Reinvițarea revistei „Gata Oricând”; Eventuale propuneri; Închiderea ședinței.

Având în vedere importanța ședinței rog, ca dicatâ iar pe această cale invit și on. public, toți membri să se prezinte punctual la ora în care poartă interes față de mișcarea cercetășească, să participe la ședință.

Alexandru Frugina m. p.
com. cohortei Moise Nicoară.

Telegrame

(„Ag. Damian”).

Măsurile guvernului contra streinilor.

București. — Eri a. m. a avut loc în Capitală o mare întrunire publică, la care au luat parte mei mulți membri ai guvernului. S'a hotărât din partea adunării și s'a promis, din partea reprezentanților guvernului, luarea celor mai severe măsuri, contra elementelor streine, cari s'au introdus în țară, cu intenții dușmane.

Deschiderea scupștinei sârbești.

Belgrad. — Scupștina s'a deschis. Mandatele nouilor deputați au fost verificate. Membrii scupștinei sunt divizați în două mari tabere federate. Din prima tabără fac parte radicalii sloveni, musulmanii jugoslavii și unioniștii croați. — cași federația naționaliștilor. În a doua tabără se numără democrații, „țărăniștii”, sârbo-bosniaci și socialiștii democrați. Aceștia din urmă din 180. de mandate, dețin 158 mandate.

Bulgaria în concertul european.

Paris. — Se confirmă, că guvernul bulgar, a anunțat guvernului francez, că primește cererea puterilor aliate, de-a intra în relațiuni diplomatice cu toate guvernele statelor foste dușmane Bulgariei. — de asemenea și pentru reluarea relațiilor diplomatice cu Rusia.

Groznic cutremur de pământ în Italia.

Roma. — În Italia de nord a avut loc un groznic cutremur de pământ, care a distrus aproape toate satele din districtele nordice ale provinciei Tepeli. S'au constatat foarte mulți morți. Numărul răniților este imens. 15 mii de case zac în ruine.

Germania și desarmarea gârziilor civile.

Berlin. — Generalul Dedoul, însărcinatul guvernului francez la Berlin, a comunicat guvernului său, că guvernul german nu admite controlul puterilor aliate, cu privire la operațiunile de dezarmare a gardelor civile germane.

Guvernul german este dispus, să înceapă distrugerea tunurilor grele în luna Ianuarie.

Dărâmarea fortificațiilor militare germane.

Paris. — Guvernul german a adresat o notă conferinței ambasadorilor, în care anunță că a distrus toate fortificațiile sale dela granițe și din interior. Din fortificații a păstrat doar materialele necesare construcțiilor și trebuințelor economice.

Redactor responsabil: Traian P. Nicollu.
Editor responsabil: Laurenția Luca.

TEATRUL APOLLO.

In 16 Joi, 17 Vineri, 18 Sâmbătă

Serie HELNY PORTEN

IN MUNȚI NU SUNT PĂCATE

Dramă socială în 4 acte. În rolul principal: Henry Porten

MICA PUBLICITATE.

Taxa unei publicații până la 10 cuvinte 10 lei, de la 10 cuvinte în sus 1 Leu de cuvânt. Cuvintele culesse cu litere mari grave 2 Lei de cuvânt. Publicațiile se achită anticipativ.

CĂSĂTORIE. În lipsă de cunoștință, ceut pe aceasta cale cunoștința unei D-șoare sau D-ne văduvă cu scopul de căsătorie. Sunt oficianți la o mare instituție românească. Scrisorile să vor adresa la administrația ziarului sub deviza: „Orfanul“ Discreție chestie de onoare. Mu 2258-8

DE VÂNZARE o garnitură modernă de dormitor în str. Varjașy József 89. Ba 2262

MOBILIAR pentru 3 camere, din cauza mutării, ieftin de vândut. Eventual se poate obține și locuința. — Adresa la Administrația ziarului. No 2284-8



Avizăm onorații noștri comercianți că ne-a sosit un nou transport de **mărfuri din Galați**

și anume: textile, mărfuri coloniale, misir, bumbac, talpă și altele, și îi rugăm să-și facă comenzile din vreme.

„Arădana“ societate comercială și industrială ARAD.



Caut Viticultor

foarte bun cu școală și multă practică pentru o vie cu varietăți alese, întindere de 15 hectare, lângă orașul Brăila. Viticultorul poate să-și aducă familia și încă 6-7 lucrători pentru un timp cât mai lung. Amatori se vor adresa dlui Romulus Orezeanu judecător tribunalul Arad sau dlui căpitan Teodor Orezeanu (strada Dr. Călingeru numărul 6) București. O 2259-3



Posesorii de acțiuni Emis. V BANCA ROMÂNEASCĂ

sunt invitați, conform prospectului acestei emisiuni, a efectua cel de-al doilea și ultim vârsământ de lei 400, de acțiuni în intervalul dela 1-31 Decembrie 1920; asupra vârsămintelor efectuate după această dată se va percepe o dobândă de întârziere de 10% pe an, aplicându-se în același timp dispozițiunile codului de comerț.

Odată cu facerea vârsămintelor la centrala, se vor libera și certificatele provizorii.

Vârsămintele se primesc în București la sediul Central str. Smârdan No 5, iar în provincie la sucursalele noastre și la Băncile unde s'a făcut primul vârsământ.

A 2240-8 Banca Românească.

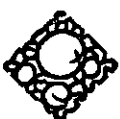


Sweater p. băieți

calitate superioară din timp de pace, de vânzare

la **BARSONY**

ARAD, piața Avram Iancu (Szabad-ság-tér) numărul 17. BA 2044-30



Aranjament de birou, dormitoare și furnituri

fabricale KLOSTERNEUBURG, se află în ARAD, strada Măros numărul 4. O 2281

IN CENTRUL ARADULUI
RESTAURANT ȘI BERĂRIE
DE PRIMUL RANG DIN CAUZA DE BOALĂ, URGENT DE VÂNZARE. — ADRESA LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI. 2269-8

ATENȚIUNE!
Mare asortiment de haine pentru copii de școală, paltoane de toamnă și de iarnă! Ne ducem cu colecție de mostre la instituțiile mai mari, cari fac comenzi în masă! În permanență mare asortiment de costume gata pentru bărbați și copii, pardesii de toamnă, paltoane de iarnă. :: Serviciu punctual! :: Despărțământ special pentru lucrări după măsură. — Rogăm a ne Onora cu comenzi :: Ko 1257-60

KOMLOS ȘI MUZSAY ARAD
In palatul BOHUS vis-à-vi de intrarea teatrului. 000

PEPINIERELE SORHAN ȘI CONS.
execută cele mai sănătoase și viguroase vite americane altele și nealtele. — Catalog gratis și franco. O 2280-10
DIOȘIG în BIHOR.

VINURI VECHI ȘI NOI,
din anul 1918-1919-1920 se află la subscrierea producător de vinuri de vânzare, pe lângă prețurile cele mai moderate și pentru calitatea vinului garantat! Butoaiele se dau imprumut pe timp de 2 luni! — Tot odată reg pe restanțierii cu butoaie se binevolăscă a mi-țe retrimite îndărăpt, la caz contrar sunt silita-i în procesual
PETRU BENEȘ, propr. de vii și neg. de vinuri, ȘIRIA, [Világos] Jud. Arad Be 2206-10

SENZATIE ATENȚIE
ELISÉE și LADY
PARFUMERII PARISIENE, CELE MAI FRUMOASE CA-DOURI PENTRU CRĂCIUN ȘI PENTRU ANUL NOU.
COMPLET
ASORTIMENT BOGAT. — PREȚURI IEFTINE. — SE POT VEDEA ORI ȘI CÂND ÎN
DROGHERIA „ȘARPELE”
ARAD, EDIFIC. ANDRÉNYI. La 2134-50

In atențiunea cumpărătorilor de mobile
Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra în depozitul de mobile WIEGENFELD, Ar strada Eminescu (Deák Ferenc) nrul 40. Wi 2230

MĂRFURI TEXTILE
chiffon, zefir și tot felul de pânzeturi, flanele, barhette, stoffe de haine, perdele de dantell, velințe de pat, acoperitoare de mese, stoffe pentru haine de bărbați, articole de marame, etc. etc. se află în cantități mari și variate, pe lângă prețuri reduse la
IOAN KÖÖ
firmă de diferite articole pentru haine de dame, recunoscută ca una dintre cele mai renumite și solide. ARAD, Bul. Reg. Ferdinand I (Boros Beni) 16, în pal. Vanitsek. K6 1978-9

In atențiunea comercianților
cafea, urez, zahar, zaharurile, piper, scorțișoare, ciocolată, vopsele, clei, scroabeață, săpun, cremă de gheață, lumină pentru biserică, smoală de căruțe :: precum și totfelul de articole de băcănie și coloniale în prețurile din București în orice cantitate de vânzare la marele magazin Da 1879-30
WILHELM DARVAS
ARAD, str. Horia numărul 1, str. față cu primăria

A APĂRUT NOU A APĂRUT
Codul de Procedură Civilă al Transilvaniei
TRADUS DIN LIMBA MAGHIARĂ. :: Editura »CARTEA ROMÂNEASCĂ«, S. A. București. De vânzare la principalele librării din Țară. :: PREȚUL 25 LEI.
Ca 2271-5